Handlingsplan for mediearbeid ved MN-fakultetet (K4)

(Sammendrag)

Innledning

Fakultetet vedtok 23. juni 2005 sin strategiske plan for 2005-2009. Ett av tiltakene under ”Kunnskap i bruk” er K4:

> *”Fakultetet vil utvikle en slagkraftig handlingsplan for mediearbeid og etablere permanente systemer for formidling for å oppnå større synlighet i det offentlige rom. Dette inkluderer støtte til populærvitenskapelige arrangementer og utvikling av insentivmekanismer for å oppmuntre til profilering av realfagene i forskjellige mediekanaler: TV, aviser, Internett, osv.”*

Det er på bakgrunn av dette tiltaket Informasjonsgruppen i fakultetsadministrasjonen har som mål å utarbeide en handlingsplan for mediearbeid og formidling.

Utfordringer

Fakultetet har til nå ikke hatt en plan for mediehåndtering, verken når media kontakter fakultetet, eller når fakultetet vil ut i mediene med forskningsformidling eller annet redaksjonelt stoff. Når fakultetet nå står ovenfor utfordringer knyttet til realfags omdømme generelt og utdanningen og forskningen ved MN-fakultetet spesielt, er det viktig å møte disse utfordringene med en plan for informasjonsarbeid ved fakultetet.

Rekruttering eller formidling

I arbeidet med handlingsplanene er det skilt mellom rekruttering og formidling. Dette betyr at handlingsplanen ikke inneholder rekrutteringstiltak, selv om en del formidlingsaktiviteter også har en rekrutterende effekt:

- Rekruttering og formidling er to atskilte satsningsområder ved fakultetet (fakultetet har opprettet et eget rekrutteringsprosjekt i Dekanat 21. mars 2006)
- Rekruttering er avhengig av god formidling (omdømme)
- Rekruttering og formidling har ulike primærmålgrupper, rekruttering retter seg i første omgang mot søkere til våre studier, mens formidling i større grad retter seg mot allmennheten.

Tidsplan og ressurser

Den strategiske planen for fakultetet gjelder til og med 2009. Når det nå utarbeides en handlingsplan for mediearbeid og formidling planlegges det langsiktig. I første omgang, det vil si ut 2007, degges det opp til tiltak som kan gjennomføres med eksisterende ressurser (tiltakene er omtalt i dette dokumentet). Fakultetet har i dag to faste informasjonskonsulentstillinger i fakultetsadministrasjonen. I tillegg er det en 50 % stilling til webutvikling. Informasjonskonsulentene er organisert i flere faste grupper og prosjektgrupper ved fakultetsadministrasjonen og inngår også i arbeidsgrupper og prosjektgrupper sentralt.

Ressurser vil være avgjørende for når tiltak kan igangsettes og gjennomføres. I perioden kommer en tiltaksplan til å bygges ut etter behov, og tiltakene vil da prioriteres i forhold til hverandre.

Prosessen så langt

1. Opprettet ”Siste nytt”-spalte på www.matnat.uio.no (våren 2005)
2. Jevnlige møter i Informasjonsgruppen høsten 2005 og våren 2006 – utvikling av tiltak
3. Utarbeidet og implementert system for innkomne saker (mediehåndtering)
4. Foretatt oppgraderinger på www.matnat.uio.no
5. Møte med enhetene for innspill til foreløpig handlingsplan 29. november 2005
6. Kontakt med eksterne samarbeidspartnere
7. Internt gruppeseminar 9. desember
8. Forsak i Dekanat 24.01.06 (Referat: ”Rammeverket ble godkjent. Det legges opp til kontakt med instituttlederne underveis i arbeidet med utvikling av handlingsplan. Dekanat 4.4, styret 24.04.06”)
9. Planlagt lagt fram for kontorsjef-/instituttledermøte etter påske 2006

Når media kontakter fakultetet

Fakultetet er stadig gjenstand for oppmerksomhet fra media. Men noe innarbeidet system for hvordan fakultetet skal håndtere henvendelser, har det ikke vært tilstrekkelig tydelige rutiner for. Dette kan få flere konsekvenser, den mest påfallende er nok at fakultetet framstår som uorganisert. Mangelen på et system kan også føre med seg konsekvenser av mer alvorlig art, informasjon og uttalelser kan bli gitt uten at ledelsen ved MNF er orientert, feilinformasjon kan bli gitt og det kan forekomme at uttalelser ikke gis i saker der fakultetet klart burde uttalt seg. Fakulteteti bør framstå som oppdaterte, synlige, moderne og serviceminded, heller enn utdatert, lukket, gammeldags og uoversiktlig.

MN-fakultetet opplever stadig å bli kontaktet av representanter for presse og media. Og det finnes flere grunner til dette:

1. Studiepolitiske spørsmål (studentsaker, studiesaker, universitetsspørsmål)
2. Politiske spørsmål (realfagskrise, statsbudsjett, stamcelleforskning)
3. Forskningsspørsmål (gode kilder, forskningsresultater, forskningsnyheter)
4. Kriser (stråling, ulykker, personalkonflikter)
5. Fakta (studenttall, strykprosent, budsjetter)
6. Arkiv (innsynsbegjæringer, meroffentlighet/hemmelighold)

Status så langt

På bakgrunn av disse punktene har Dekanatet i første omgang (høsten 2005) vedtatt en plan for håndtering av innkomne pressehenvendelser (se vedlegg 2), som spesielt gjelder punktene 1, 2 og 4 ovenfor. Planen er iverksatt, men ikke tilstrekkelig implementert på institutt-/senternivå. Dette planlegges gjort i løpet av vårsemesteret 2006.

Som et ledd i profesjonell håndtering av slike henvendelser, kan det være aktuelt med kursing av ledelsen og sentrale nøkkelmedarbeidere.

Tiltak - ”Når media kontakter oss”

Foreløpig har fakultetet følgende tiltak planlagt/igangsatt:

1. Implementering av modell for innkomne pressehenvendelser
2. Intern opplæring i mediehåndtering
3. Videreutvikle kompetanse og beredskap basert på erfaringer med modellen

Når fakultetet vil ut i media

Ett av målene i fakultetets strategiske plan er å: ”formidle forståelse for realfagenes betydning for felles kultur”. Dette innebærer:

1. delmål: Opprette et system for å finne saker
2. delmål: Identifisere kanaler for formidling av sakene
3. delmål: Eventuelle insentivmekanismer for å øke formidling

Hvert av delmålene vil nå bli gjennomgått.

Delmål 1: Opprette et system for å finne og formidle saker

Målgrupper for sakene:

- Allmennheten
- Journalister
- Ungdommer
- Barnefamilier
- Politikere
- Offentlig forvaltning
- Samarbeidspartnere
- Skoleverket/lærere

Hvordan finne sakene:

- Opprette nettverk på fakultetet
- Få hjelp fra samarbeidspartnere
- Utnytte innholdet i doktordisputaser fra MN-fakultetet
- Utnytte Kompetansekatalogen for å utvikle en oversikt (database) over forskningsområder og personer ved fakultetet

Prioritere sakene:

- Utvikle kriterier for ”gode” MNF-saker
- Systematisk gjennomgang av rapporter (avsluttede prosjekter)
- Utvikle temabasert årshjul

Formidle sakene:

- Identifisere egnede ambassadører
- Utarbeide og distribuere oversikt over gode formidlere og deres fagområder
- Distribuere årshjulet til målgruppen journalister
- Medietrening
- Skape fakultetsidentitet ved hjelp av:
    - Felles profil for trykket materiale Felles profil for web

Delmål 2: Identifisere, etablere og pleie kontakt med de viktigste formidlingskanalene

Identifiserte formidlingskanaler:

- Fakultetets nettsider
- Nyhetsbrev fra MNF (1-2 i måneden)
- Medier som Forskning.no, NRK og riksavisene
- Formidlingsarrangementer
    - Ungforsk
    - Forskningstorget
    - Astrofestivalen
    - Ad.hoc-arrangementer (som Venuspassasjen)

Delmål 3:Eventuelle insentivmekanismer for å øke formidling

Både sentralt på UiO og på nasjonalt plan diskuteres forskningsformidling og eventuelle tiltak for å øke omfanget av dette. Se blant annet Formidlingsstrategisk notat diskutert i Universitetesstyret 21.03.06 http://www.admin.uio.no/kollegiet/moter/kart_prot2006/3/dsak-1.pdf).

Fakultetet bør på sikt vurdere å utvikle forslag til insentivmekanismer for å oppmuntre til profilering/formidling av saker fra fakultetets forskning. I forbindelse med dette bør følgende diskuteres:

- Formidlingspris
- Kreditering i forbindelse med ansettelser og opprykk
- Midler til forskningsenhet (jf. departementets arbeidsgruppe)
- Utnytte statistikk fra medieovervåkingsverktøy

Foreløpig er tiltak innenfor dette delmålet ikke en del av Tiltaksplanen (vedlegg 1).

Tiltak – "Når fakultetet vil ut i media"

Foreløpig er følgende tiltak planlagt/igangsatt:

- Opprette nettverk på fakultetet med én representant fra hver enhet
- Opprette nyhetsbrev til eksterne målgrupper
- Etablere presselunsjer en til to ganger i semesteret
- Finne fire til fem gode formidlere fra UiOs realfaglige vitenskapelig ansatte
- Skrive saker til www.forskning.no
- Medietrening av vitenskapelig ansatte
- Delta på formidlingsarrangementer og formidlingsarenaer
- Etablere nettverk eksternt
- Opprette jubileumsprosjekt

Konklusjon

Det er et ønske om større fokus på realfag fra flere hold, og fakultetet kan bidra med dette. For at fakultetet skal oppnå større synlighet i offentligheten trengs:

- Flere mennesker som vil stå fram og formidle
- Kjennskap til alt det spennende som skjer
- Sikre og gode formidlere
- Arenaer å formidle på